

TUOTTAJA2020

Loppuarviointi. Hankkeen
kohderyhmän, sidosryhmien ja
tutkijaklubin arviot.

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Laura-Maija Hero
5.5.2012

Sisällys

1	Johdanto: Hankesuunnitelmassa mainitut tavoitteet	2
2	Arviointikyselyjen ja keskustelujen tavoite	4
2.1	Ohjausryhmälle lähteneet kysymykset	4
2.2	Tutkijaklubille lähteneet kysymykset	5
2.3	Toimenpiteisiin osallistuneille osoitettu kysymykset	6
3	Arviointikyselyjen tulokset	8
3.1	Tuottaja 2020 Ohjausryhmä loppuarvioinnin tulokset	8
3.2	Sidosryhmien loppuarviointi	10
3.3	Tutkijaklubin arviointi	13
3.3.1	Ajan ja taloudellisten resurssien käytön tehokkuus	13
3.3.2	Tiedotuksen onnistuminen	14
3.3.3	Eri osapuolten välinen yhteistyö	14
3.3.4	Tulokset suhteessa tavoitteisiin	15
3.3.5	Innovaatiot ja hyvät & huonot kokemukset/käytänteet.	16
3.3.6	Kehityskohteiden tunnistaminen. Mitä olisi pitänyt tehdä toisin ?	17
3.3.7	Tutkimussykliä hyöty koulutuksen päämäärien näkökulmasta.	17
4	Toiminnan jatkuvuus	19

1 Johdanto: Hankesuunnitelmassa mainitut tavoitteet

Projektin tarkoitus oli tuottaa tietoa ensisijassa kulttuurituotannon alan koulutuksen kehittämiseen. Projektissa pitkäkestoista vaikuttavuutta pyrittiin tukemaan organisoimalla tutkimusprosessi siten, että keskeiset kulttuurituottaja (AMK) kentän toimijatahot osallistuvat kollegiaalisesti tiedon tuotantoon ja sitä kautta sitoutuvat myös prosessin myötä syntyvien tulosten soveltamiseen omissa kulttuurituotannon koulutusohjelmissaan.

Koulutusprosessin pituuden (yksittäisen opetussuunnitelman toteutusjänne on kulttuurituottaja (AMK) - tutkinnossa 4 vuotta) vuoksi suoria laadullisia vaikutuksia kulttuurituotannon opiskeljiin ja heidän valmistumisen jälkeiseen työllisyyteen ja vaikutuksiin luovan talouden kehittämiseen ei voitu todentaa projektin aikana. Projektin loppupuolella osallistuvat organisaatiot peilasivat tutkimusprosessin osana ennakoinnin tuloksia opetussuunnitelmiinsa. Vaikuttavuus näyttäytyy projektin loppuvaiheisessa opetussuunnitelmatyössä: tehtyjen linjausten vahvistumisena, täsmentymisenä tai muuttamisena.

Tapahtumatuotantoklusterin kehittämisen yksi keskeinen toimijaryhmä on alan tuottajat. Heidän osaamisensa selkeämpi profiloituminen, tulevaisuusorientoituminen ja kehittäminen tukee kotimaisen luovan alan, ja sen osana etenkin tapahtumatuotantoklusterin, kehittämistä.

Hankkeen aikana tuotettiin raporttien muotoon eri aineistojen pohjalta rakentuvaa tapahtumatuotannon tulevaisuuskuva (tapahtumien, liitännäisklusterien ja tuottajien näkökulmat), tulevaisuuden ennakoinnin menetelmällisiä näkökulmia (perinteiset lomakkeet ja haastattelut contra signaaliwiki ja av-skenarointi) sekä projektiproessin (wiki ja arviointi) näkökulmia. Julkaisuja on yhteensä 12 kappaletta, ja lisäksi julkaisuista 1-7 ja 12 painettiin kirja. Kaikki julkaisut ovat ladattavissa ilmaiseksi tuottaja2020.metropolia.fi -sivustolta.

Projektin tulokset palvelevat koko maan kulttuurituotantosektorin koulutusta. Koulutuskentän sitouttaminen hankkeeseen on tapahtunut ottamalla heidät mukaan

hankkeen suunnitteluun ja toteuttamalla hanke yhteistyönä. Ennakointityö ulotetaan skenaarioiden luomisesta eri kulttuurituotannon koulutusta antavien ammattikorkeakoulujen koulutusprofiilien yhteiseen pohdintaan. Kulttuurituotannon ala toimii luovan toimialan keskeisessä roolissa kulttuurisisältöjen ja yleisön välissä.

Kulttuurituotannon alan ymmärryksen lisääminen tukee koko luovan alan sisällön tekijöiden (etenkin tapahtumatuotantoon liittyvät esittävät alat) sekä alihankintaorganisaatioiden (mm. teknisen tuotannon alueet, kuten infrastruktuuri, turvallisuus, jätehuolto ja kuljetukset) toimijakunnan kehittymistä. Koulutuksen kehittyminen peilautuu pitkällä aikavälillä sektorilla toimivien ammattitaidon lisääntymiseen.

Projektisuunnitelmassa mainitut tavoiteltavat tulokset ovat:

Projektissa määritellään tapahtumatuotantoklusteri ja sen toimijat, toteutetaan osaamistarpeiden ennakointi määrittelyssä klusterissa sekä selvitetään muutostarpeet kulttuurituottajien koulutuksessa.

Projektin tehtävänä oli etsiä vastausta kysymyksiin:

1. Ketkä ovat tapahtumatuotannon klusterin ydintoimijat?
2. Miten ammatissa toimivat tuottajat (Taku ry:n jäsenistö ja skenaariopajoihin osallistuvat ammattilaiset) näkevät oman toimialansa tulevaisuuden?
3. Millaisia haasteita ennakointitieto tuo kulttuurituottajien ammattikorkeakoulutasoiselle koulutukselle Tulokset julkaistaan tutkimusraporttina.

Keskeinen tulos raporttien ohella on kulttuurituottajien koulutusta antavien ammattikorkeakoulujen välisen dialogin vahvistaminen ja prosessi kautta syntyvä alan koulutuksen profiloitikeskustelu.

Projektin varsinaiset kohderyhmät ovat:

- Ammattikorkeakoulujen kulttuurituotannon koulutusohjelmien kehitystyöstä vastaavat
- Muu Arts management -sektorin kotimainen koulutus
- Tapahtumatuotantoklusterin toimijat

Välilliset kohderyhmät ovat:

- Kulttuurialan ammattikorkeakoulutasoinen koulutus, etenkin estraditaiteet
- Luovan sektorin toimijakunta: kulttuurisisällön tekijät ja tapahtumatuotantojen toteuttamiseen osallistuvat alihankintaverkostot
- Tapahtumatuotantoklusterin keskeiset yhteistyöalat (mm. matkailu, IT, sosiaali- ja terveysala, media)

2 Arviointikyselyjen ja keskustelujen tavoite

Arviointikyselyjen ja keskustelujen tavoitteena oli lisätä ymmärrystä hankkeen onnistumisesta. Pääasiallisina arvioinnin kohteina olivat seuraavat asiat: juurtumisen onnistuminen, uusien hyvin ratkaisumallien löytyminen, viestinnän ja toimintatavan onnistuminen, tutkimusprosessin onnistuminen käytännön hyödyt sekä uusien innovaatioiden tunnistaminen ja arvioiminen. Kerätyt aineistot olivat:

- Tutkijaklubilaisille lähetetyn kyselyn vastauksista koostettu aineisto (avoimet kysymykset) sekä ryhmäpurku –vaiheen aineisto
- Toimenpiteisiin osallistuneille lähetetyn lomake-kyselyn vastausten aineisto
- Ohjausryhmälle (pääkohderyhmän johtotasoissa tehtävissä toimivia henkilöitä) lähetettyjen avoimien kysymysten vastauksista koostettu aineisto sekä ryhmäpurku ohjausryhmässä

2.1 Ohjausryhmälle lähteneet kysymykset

Kohderyhmän johtotason edustajat löytyvät pääasiallisesti hankkeen ohjausryhmän edustajistosta.

Tuottaja2020 -ohjausryhmä koostuu hankkeen kohderyhmän johtotason edustajista. Loppuarviointi suoritettiin keskusteluna ohjausryhmän kokouksessa 8.5.2012 klo 13-15.

Ohjausryhmälle annettiin etukäteen 3 kysymystä, joihin piti kirjallisesti vastata 2.5.12 mennessä:

1. Kuinka edistät hankkeen tulosten juurruttamista edelleen omassa organisaatiossasi ja verkostossasi?
2. Kuinka hanke on palvellut oman organisaatiosi ja sen toiminnan pyrkimyksiä?
3. Kuinka hanke on onnistunut ?

Ohjausryhmälle lähetettiin meilitse hankesuunnitelma, loppuraportti sekä linkit muihin raportteihin. Heitä pyydettiin vielä kerran lukemaan ne ja vastaamaan kysymyksiin vasta sen jälkeen.

2.2 Tutkijaklubille lähteneet kysymykset

Tutkijaklubi koostui Kulttuurituottajia kouluttavien oppilaistosten nimeämistä tutkijoista (lehtoreita/TKI-henkilöitä) sekä Cuporen (alan tutkimuslaitos) että TAKU ry:n (alan ammattijärjestö) edustajista. Lisäksi tutkijaklubilla oli sihteerinä hankkeen koordinaattori ja tutkimuspäällikkönä hankkeen projektipäällikkö.

Tutkijaklubin edustajia pyydettiin arvioimaan seuraavia asioita omin sanoin:

1. Ajan ja taloudellisten resurssien käytön tehokkuus. Kuinka hyvin hankkeessa käytettiin olemassa olevat resurssit? Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille?
2. Tiedotuksen onnistuminen. Arvioi tutkijaklubin ja hankkeen tiedotuksen onnistumista. Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille?
3. Wiki-ympäristön toimivuus, käyttöaste ja riittävyys hankehallinnon, aineiston keruun ja tiedottamisen kanavana. Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille?
4. Eri osapuolten välinen yhteistyö. Kuinka hyvin tutkijaklubin välinen yhteistyö onnistui? Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille?
5. Tulokset suhteessa tavoitteisiin. Arvioi tutkimusprosessia, kuinka hyvin tulokset vastaavat suunnitelmassa annettuja tavoitteita? Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille?
6. Innovaatiot ja hyvät & huonot kokemukset/käytänteet. Minkälaisia innovaatioita mielestäsi saimme aikaan? Minkälaisia uusia menetelmiä tai toimintatapoja kehittelimme? Mitä käytänteitä jää elämään?
7. Kehityskohteiden tunnistaminen. Mitä olisi pitänyt tehdä toisin ?
8. Tutkimussykliä hyöty koulutuksen päämäärien näkökulmasta. Arvioi eri tutkimussykliä onnistumista suhteessa kutukoulutuksen kehittämisen kannalta.

Kysymykset valittiin hankkeen tavoitteiden (ks. hankesuunnitelma) mukaan sekä ESR-hankkeille osoitettujen yleisten tavoitteiden mukaan.

2.3 Toimenpiteisiin osallistuneille osoitettu kysymykset

Kolmas arviointiosuus osoitettiin hankkeen toimenpiteisiin osallistuneille ja se toteutettiin elomakekyselynä. Toimenpiteisiin osallistuneet olivat kaikki ne, jotka ovat allekirjoittaneet ESR-raportointia varten kerätyt listat eli osallistuneet hankkeen järjestämiin tapahtumiin fyysisesti.

Kysymykset olivat seuraavat:

Tuottaja 2020 hankkeen loppuarviointi

Olette osallistuneet Tuottaja 2020 hankkeen seminaariin / tiedotustilaisuuteen.

Teemme loppuarviointia hankkeesta ja toivomme että voisitte vastata kysymyksiin.

Vastaukset 27.4. mennessä

Hankkeen julkaisut

Oletko lukenut Tuottaja 2020 hankkeen julkaisuja? [?](#)

- Kyllä
- Ei

Hankkeen julkaisut osoitteessa:

<http://tuottaja2020.metropolia.fi/index.php?id=5>

Mitkä seuraavista julkaisuista ovat Sinulle tuttuja?

- Kulttuuri kokoaa. Kulttuuritapahtumien muuttuvat verkostot
- Kulttuuri katalysoi. Megatrendien tärähtäminen tuotannon kentälle.
- Kulttuuri kannattelee. Takulaisten näkemyksiä kulttuurituotannon tulevaisuudesta.

- Kulttuuri kutoo. Yhteistyö ja verkostot vapaan kulttuurikentän tukena ja innostajana.
- Kulttuuri kipinöi. Tulevaisuusajattelu pedagogisena haasteena.
- Kulttuuri kutsuu. Vapaaehtoiset tapahtumien voimavarana ja hengenluojina.
- Kulttuuri kyydittää. Kulttuuriekosysteemi ja matkailu.
- Kulttuuri kokeilee. Ennakoinnin menetelmien arviointi
- Näkökulmia tuottajakoulutuksen nykytilanteeseen ja tulevaisuuteen.
- Kollektiivinen kulttuuri. Wiki avoimen projekihallinnon välineenä
- TAKU-lehdessä ollut Tutkijaklubi-liite
- Tuottaja 2020. Kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen (Painettu loppujulkaisu)

Hankkeen hyödyt

Onko Tuottaja 2020 hankkeesta ollut sinulle hyötyä työssäsi?

- Kyllä
- Ei

Jos vastasit kyllä, niin millä tavalla olet hyödyntänyt hanketta työssäsi?

Jos vastasit ei, millaisia materiaaleja tai toimenpiteitä toivoisit hankkeelta hyödyntämisen helpottamiseksi?

Onko ammatillinen verkostosi kasvanut hankkeen tapaamisten yhteydessä? Jos on, miten?

Hankkeen hyödyntäminen

Aiotko soveltaa tai käyttää Tuottaja 2020 hankkeen ennakointitietoa?

- Kyllä
- Ei

Jos vastasit kyllä, niin kuinka käytät tai sovellat ennakoitietoa?

Muuta palautetta, ruusuja, risuja, kehittämisehdotuksia...

Tilaan Tuottaja2020 uutiskirjeen (kirjoita sähköpostiosoite). Osoitetta ei näytetä

kyselyaineiston käsittelijälle.

Kiitos paljon vastauksistasi ja mukavaa kevään jatkoa!

3 Arviointikyselyjen tulokset

Tässä luvussa tiivistetään arviointikyselyjen tulokset.

3.1 Tuottaja 2020 Ohjausryhmä loppuarvioinnin tulokset

Tuottaja2020 -ohjausryhmä koostuu hankkeen kohderyhmän johtotason edustajista. Loppuarviointi suoritettiin sähköisenä kyselynä e-lomakkeella ja keskusteluna ohjausryhmän kokouksessa 8.5.2012.

3.1.1 Kuinka edistät hankkeen tulosten juurruttamista edelleen omassa organisaatiossasi ja verkostossasi?

Ohjausryhmän jäsenet olivat motivoituneita edistämään hankkeen tuloksia edelleen omassa organisaatioissaan ja myös muissa mahdollisissa ja relevanteissa yhteyksissä. Tuottaja2020 julkaisuja jaetaan edelleen, ja käytetään luovien alojen strategiatyössä, opetus suunnitelmien uudistamisessa sekä kulttuuri-, että koulutuspolitiikan keskustelujen pohjana. Hankkeessa tuotettuja materiaaleja tullaan käyttämään opetusmateriaaleina sekä pääsykoekirjoina. Luovien alojen muissa verkostoissa (esim.

Luova Suomi). Lisäksi keskeiset sisällöt tulevat olemaan mukana aluekehittämissä ministeriö ja kaupunkitasoilla. Kansainvälisessä kehitystyössä hankkeen tuloksilla koettiin olevan paljon merkitystä, hankkeen englanninkielistä julkaisua tullaan käyttämään kansainvälistymistarkoituksiin ja verkostomaisessa toiminnassa.

Hankkeessa kehitettyjä ennakointimenetelmiä tullaan edelleen kehittämään ja hyödyntämään uusissa yhteyksissä. Toimintatapoja (esim. tulevaisuuspajat) käytetään opetuksessa sekä AMK-tutkinnon että YAMK-tutkinnon koulutuksessa. Hankkeen tuloksien koetaan hyödyttävän myös meneillään olevaa kulttuurituotannon koulutuksen rakenteellista uudistusta ja sisällöllistä kehittämistä.

3.1.2 Kuinka hanke on palvellut oman organisaatiosi ja sen toiminnan pyrkimyksiä?

Hanke on merkittävästi vahvistanut menetelmäosaamista korkeakouluissa ja profiloitunut kulttuurituotannon koulutusohjelmaa alan merkittävimpana kouluttajana Suomessa. Luovien alojen rajojen yli hanke on tuonut tärkeää tietoa organisaation kehittämiseen ja strategiatyöhön sekä tärkeitä kumppanuuksia. Hanke on edistänyt suomenkielisen ja ruotsinkielisen kulttuuritoiminnan yhteispyrkimyksiä.

Hanke on palvellut tuottamalla tietoa tuottajuudesta, mistä on todennäköisesti hyötyä myös Luovien alojen valtakunnallisen ESR-ohjelman ja alueellisille hankkeille (tuottaja-, manageri- ja agenttihankkeet). Lisäksi tiedontuotantoa voidaan hyödyntää tuottajakoulutuksen kehittämisessä.

AMK –yhteyksissä hankkeessa tuotettu asiantuntijuus johti vahvasti opetussuunnitelmauudistusta sekä on nostanut esille useita ituja erityisesti tapahtumatuotannon kehittämiseen. Hanke on tukenut korkeakoulujen rakenteelliseen kehittämiseen liittyvää strategiatyötä ja koulutuksen sisältöjen suunnittelua hankkeen alusta asti. Yhtenä esimerkkinä tästä ovat hankkeen aikana käynnistetyt ja osittain hankkeen tuloksiin perustuvat Kulttuuritapahtumien johtamisen erikoistumisopinnot.

3.1.3 Kuinka hanke on onnistunut ohjausryhmän mielestä

(19)

Ohjausryhmän palautteen mukaan Tuottaja20o20 on erittäin onnistunut hanke, onnistunut jopa yli odotusten, koko julkaisut sekä sisällöllisesti että laajudeltaan kertovat, näkyvyys ollut hyvä ja hanke on tuottanut tietoa, jota tullaan käyttämään alan kehitystyössä.

”Projekti on onnistunut erittäin hyvin ja minusta oli viisasta budjetoida pääsääntöisesti palkkakustannuksiin, joten painopiste on ollut tulevaisuustyöskentelyssä, kehityksessä ja kirjoittamisessa. Kaikki julkaisut yhdessä muodostavan erinomaisen lopputuloksen, mutta myös duaalista duettoon seminaari ennen loppuseminaaria. Vihdoinkin oikeaa yhteistyötä ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen välillä.”

Ohjausryhmän kommenttien mukaan hanke on toteuttanut onnistuneesti tavoitteitaan käyttämällä joustavasti useita eri työskentelytapoja. Ainoa negatiivinen kommentti koski viestintää: ”Hankkeen verkkosovellusten ja sosiaalisen median käyttöön liittyviä tavoitteita ei ole täysin saavutettu.”

3.2 Sidosryhmien loppuarviointi

Hankkeen sidosryhmille osoitettuun kyselyyn tuli 22 vastausta. Kysely lähetettiin 130 henkilölle. Vastausprosentti jäi siis melko alhaiseksi.

Oletko lukenut Tuottaja 2020 hankkeen julkaisuja?

kyllä	ei
21	1

Mitä seuraavista julkaisuista ovat Sinulle tuttuja? N= 22

Kulttuuri kokoaa. Kulttuuritapahtumien muuttuvat verkostot?	10
Kulttuuri katalysoi. Megatrendien tärahtäminen tuotannon kentälle	13
Kulttuuri kannattelee. Takulaisten näkemyksiä kulttuurituotannon tulevaisuudesta	10
Kulttuuri kutoo. Yhteistyö ja verkostot vapaan kulttuurikentän tukena ja innostajana.	7

(19)

Kulttuuri kipinöi. Tulevaisuusajattelu pedagogisena haasteena.	3
Kulttuuri kutsuu. Vapaaehtoiset tapahtumien voimavarana ja hengenluojina.	12
Kulttuuri kyydittää. Kulttuuriekosysteemi ja matkailu.	5
Kulttuuri kokeilee. Ennakoinnin menetelmien arviointi.	3
Näkökulmia tuottajakoulutukseen nykytilanteeseen ja tulevaisuuteen.	4
Kollektiivinen kulttuuri. Wiki avoimen projektihallinnon välineenä.	0
Taku lehdessä ollut Tutkijaklubi-liite	5
Tuottaja 2020. Kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen.	18

Onko Tuottaja 2020 hankkeesta ollut sinulle hyötyä työssäsi?

kyllä	ei
17	5

Jos vastasit kyllä niin millä tavalla olet hyödyntänyt hanketta työssäsi?

Hanke vaikuttaa olevan ajattelun avaaja monella tapaa ja suoraa hyödynnettävää tietoa työhön vaikuttaa olevan paljonkin. Raporteista on saatu uusia ideoita ja tuottaja-kentän ymmärrys on lisääntynyt. Hanketta on hyödynnetty opetustyössä: teetetty opiskelijoilla heikkojen signaalien haistelua ja muuta tulevaisuusajatteluun ja proaktiivisuuteen kehittävää. Sisällöistä on saatu paljon uutta näkökulmaa omaan työhön ja käsitys tuottajuudesta on yleisesti laajentunut, se on vaikuttanut myös alan arvostukseen. Materiaaleja on käytetty alaisten innostamiseksi ja ajattelu- ja toimintakulttuurin viemiseksi eteenpäin. Menetelmiä ja tulevaisuusskenaarioita on monessa työpaikassa käytetty toiminnallisessa suunnittelussa.

Onko ammatillinen verkostosi kasvanut hankkeen tapaamisten yhteydessä? Jos on, miten?

Noin 75% vastaajista kokivat ammatillisen verkoston kasvaneen. Esimerkkejä:

”Uusia potentiaalisia kouluttajia ja kehittäjiä.”

”Kyllä, uusia tuttavuuksia joiden kautta uusia työmahdollisuuksia.”

”Kyllä on. Olen tutustunut paikallisiin tuottajiin.”

Loput vastaajista kokivat verkostonsa laajenneen vain hiukan tai ei ollenkaan:

”Ei erityisesti.”

(19)

"Liian vähän, osaksi omaa syytäni (mukamas aina kiire jonnekin muualle). En ollut mukana muussa kuin loppuseminaarissa "kuunteluoppilaana".

Aiotko soveltaa tai käyttää Tuottaja 2020 hankkeen ennakoitietoa?

kyllä	ei
17	3

Jos vastasit kyllä, niin kuinka käytät tai sovellat ennakoitietoa?

Hankkeen tuottamaa ennakoitietoa tullaan pääasiassa käyttämään oman työn, kulttuurituotannon opetuksen tai TKI-työn kehittämisessä:

"Opiskelumateriaalina."

"Tulevien kulttuurituotantoalan hankkeiden suunnitteluun."

"Opetuksessa, tki-hankkeiden suunnittelussa, omassa tutkimuksessa."

"Käytän tietoa opetussuunnitelman sisältöä muokatessani vastaamaan tulevaisuutta"

"Tapahtumatuotannon alalla."

Ruusuja sateli arvioinneissa kovastikin:

"Hyvä osallistava hanke. Tällainen olisi hyvä olla koko ajan menossa jotta energia tulevaisuuteen suuntaavaan suunnitteluun jatkuu.

"Hienoa, että teokset ovat netissä. Opiskelijat saavat ne helposti käsiinsä. Toivottavasti ne säilyvät jossain muodossa siellä myös hankkeen päätyttyä."

"Ruusuja, ruusuja. Minusta hanke oli mielenkiintoinen, sain uusia toiminnan suunnitteluun tarvittavia menetelmiä ja havahduin seuraamaan tarkemmin ympärillä tapahtuvia ilmiöitä. Tulevaisuuteen voi vaikuttaa!"

Ainoa kehittämis ehdotus koski loppuseminaria, jonka jokin osallistuja oli kokenut liian vähän osallistavana.

3.3 Tutkijaklubin arviointi

Tutkijaklubi kirjoitti vuolaasti vastauksia avoimiin kysymyksiin. Yhteenveto:

- Ajan ja taloudellisten resurssien käytön tehokkuus. Kuinka hyvin hankkeessa käytettiin olemassa olevat resurssit? Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille?

Yhteenveto: Hankkeessa on tehty paljon, tehokkaasti ja monipuolisesti. O-a tutkijuus vaikea ajanhallinnassa, Tutkijaklubissa vahva yhteishenki.

- Tiedotuksen onnistuminen. Arvioi tutkijaklubin ja hankkeen tiedotuksen onnistumista. Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille?

Yhteenveto: Tiedotus koetaan onnistuneeksi, mutta toisaalta mikä riittää – Ohjausryhmällä suuria odotuksia ja valtakunnallinen näkyvyys valtamedioissa jäi uupumaan.

3.3.1 Ajan ja taloudellisten resurssien käytön tehokkuus

Kuinka hyvin hankkeessa käytettiin olemassa olevat resurssit? Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille? Hankkeessa on tehty paljon, tehokkaasti ja monipuolista, paljon yli hankesuunnitelman.

Kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että hankkeen resurssi käytettiin erittäin tehokkaasti. Käytettävissä olevilla resursseilla on saatu aikaiseksi paljon enemmän kuin hankkeen suunnitteluvaiheessa toivottiin. Jokainen teki paljon enemmän kuin mistä alun perin sovittiin ja mistä saimme palkkaa.

”Jos katsoo hankkeen tuloksia, niin minusta saimme käytettyyn aikaan nähden paljon aikaiseksi. Jo julkaisuluettelo on hankekriittisemmällekin skeptikolle musertavan laaja. Uskon sitä paitsi, että julkaisuista monet jäävät henkiin myös hankkeen jälkeen, niin sohvapöytäamme kuin yksittäiset kirjatkin. Niitä tullaan ottamaan (ja on jo otettukin) opetuskäyttöön omien organisaatioidemme lisäksi monissa muissakin paikoissa.”

(19)

3.3.2 Tiedotuksen onnistuminen

Arvioi tutkijaklubin ja hankkeen tiedotuksen onnistumista. Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille? Osa-aikainen tutkijuus koettiin vaikeana ajanhallinnassa, mutta tutkijaklubissa koettiin vallinneen vahva yhteishenki.

”Korkealle hankkeen tuloslistalla nostan korkeakoulujen välisen tai sanotaan tarkemmin ja totuudenmukaisemmin: eri korkeakouluista tulevien ihmisten välisen yhteistyön kehittämisen. Resurssien käytön näkökulmasta kuukausittaiset tutkijaklubitapaamiset olivat ehdottomasti oikea ratkaisu, koska juuri niissä syntyi se klubin sisäinen henki ja toimintakulttuuri, joka mahdollisti muiden tulosten syntymisen.”

WIKI koettiin työläänä ja kankeana, lähinnä dokumenttivarastona. Wiki jäi sivurooliin työajan allokoinnissa ja pienen porukan pakkopulla.

3.3.3 Eri osapuolten välinen yhteistyö

Kuinka hyvin tutkijaklubin välinen yhteistyö onnistui? Mitä voi oppia, ja jakaa oppina muille? Tutkijaklubi osoittautui todella hyväksi tavaksi toimia. Kaikki jäsenet tykkäsivät tulla tapaamisiin ja olla tutkijaklubissa. Kaikki osallistujat olivat innokkaita. Tutkijaklubi sitoutti ja motivoi, ja muodostui tiiviiksi yhteisöksi, josta sai vertaistukea omaan tutkimustyöhön ja oman organisaation kehittämistehtäviin.

”Hankkeen tärkeä oppi on ollut merkittävän resurssien selkeä jakaminen kaikille niille toimijoille, joiden halutaan panostavan hankkeeseen. Parnerius on edellyttänyt tutkijaklubilaisen nimeämistä. Klubi on toiminut hyvin – yhteinen henki löytyi nopeasti ja työ on ollut motivoivaa. Yhteishenki on myös ollut kannustava ja keskinäistä osaamista arvostava.”

”Yksi tapa vastata tähän on, että tutkijaklubin tapaamiset ja muukin yhteistyö oli parasta mitä työssäni näiden kolmen vuoden aikana tapahtui. Enkä tällä halua sanoa, ettei muissakin osissa töistäni olisi ollut paljon hyviä juttuja, jos kohta ikävämpiäkin.

(19)

Tutkijaklubista muodostui tavallaan toinen, oman organisaation ulkopuolinen ja hyvin tiivis työyhteisö, jossa monista asioita puhuttiin paljon perustavammalla tasolla kuin omassa organisaatiossa kovinkaan usein oli mahdollista.”

”Minusta yhteistyö oli mutkatonta, erittäin rikastavaa ja varsinaista asiaa edistävä. Tällaisen säännöllisesti, usean vuoden ajan kokoontuvan ja tiukasti johdetun ryhmän toiminta on hyvä käytäntö. ”

Taku-rooli oli todella tärkeä tutkijaklubin toiminnassa, Cupore roolia heikensi henkilövaihdokset ja alan tuntemuksen puute.

3.3.4 Tulokset suhteessa tavoitteisiin

Oppilaitosten profiloinnin koettiin jääneen joltain osin kesken. Tätä vaikeutti valtavasti juuri viimeiselle hankevuodelle ajoittunut mittava kulttuurituotannon koulutuksen alasajo (OPM: kesu-luonnoksessa ehdotettiin 40-60% vähennystä kulttuurituotannon koulutukseen). Profiilien etsinnän sijasta keskiöön nousi osittain kamppailu olemassaolosta omana selkeänä oppialana. Toisaalta on tärkeää, että etenkin ennakointihanke käy herkällä korvalla jatkuvaa dialogia ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Myös suunnitelmien pitää sen myötä elää hieman. Hanke tuotti tutkittua tietoa luovien alojen ammattikuvien muutoksista ja niistä aiheutuvista laadullisista ja määrällisistä tapahtumasektorilla toimiviin tuottajiin kohdistuvista osaamistarpeiden muutoksista.

”Tuottaja 2020 kokoomateos elää toivon mukaan yhtä pitkään kuin Hytin Teatterituottajan opas. Tämän tiiliskiven ansioista myös muut sähköiset julkaisut varmaan pysyvät käytössä tarpeeksi pitkään pystyäkseen vaikuttamaan arts management- ja tuottaja-sektorien korkeakoulutasoisen koulutuksen kehittämistä ja profiloitumista Suomessa.”

Painettu alan hyvä lähdekirja koettiin merkittäväksi saavutukseksi ja sen koetaan olevan jo matkalla kohti alan klassikoksi.

(19)

Hanke lähti liikkeelle tapahtumatuotannosta, mutta oikeastaan aika varhain selvisi, että se on turhan rajoittava näkökulma, vaikkakin keissinä kiinnostava ja jonkinlainen tämänhetkisen kulttuurituotannon perusasetelma tai arkkityyppi. Loppujen lopuksi hanke katsoi kulttuurituotannon kenttää ja koulutusta aika paljon laajemmin, mikä koettiin hyväksi ratkaisuksi. Erityisesti elämänmuotojen ja kulutuskäyttäytymisen muutosten pohtiminen koettiin antoisaksi. Se avasi koko tutkimusasetelmaa siihen suuntaan, että edes likipitäen nykyisenmuotoinen tapahtumatuotanto ei olekaan sellainen itsestäänselvyys, jota voidaan pitää tulevaisuuden kulttuurituottajien koulutuksen ainoana ohjenuorana. Tapahtumakeskeisyydestä luopuminen antoi tarvittua liikkumatilaa hankkeessa.

3.3.5 Innovaatiot ja hyvät & huonot kokemukset/käytänteet.

Minkälaisia innovaatioita mielestäsi saimme aikaan? Minkälaisia uusia menetelmiä tai toimintatapoja kehittelimme? Mitä käytänteitä jää elämään?

Hankkeessa tuotetuiksi innovaatioiksi tutkijaklubi koki seuraavat asiat:

- Tuotteistettu tulevaisuusverstaskonsepti,
- Tulevaisuusajatteluun sparraavat menetelmät,
- Joukkoistettu signaalien kerääminen (SignaaliWiki),
- TulevaisuusDigiTarina –tekniikka,
- Tarinallistettu tulevaisuuskuva,
- Täysin avoin hankehallinto,
- Massatulevaisuusverstaas.
- Ennakointimenetelmät kulttuurikentälle.
- Tulevaisuuspajojen ottaminen osaksi kulttuurituotannon opetus suunnitelmia
- Kulttuuritapahtumien vapaaehtoistyön johtamisen erikoistumisopinnot
- Aktiivinen tapaaminen, jonka tavoitteena oli yhteisten paperijulkaisujen aikaansaaminen

(19)

Lähinnä hankkeen tuloksena ovat menetelmännovaatiot, joiden vaikutus jo nyt koulutuksen kehittämisessä näyttää ilmeiseltä.

3.3.6 Kehityskohteiden tunnistaminen. Mitä olisi pitänyt tehdä toisin ?

Resursointi koettiin liian pieneksi ja ydinjoukko alkuaikoina osin vaikeasti hahmotettavaksi. Tutkijoiden olisi pitänyt pysyä aikatauluissa kirjoittamisen osalta, jotta kirjojen julkaisu ja muu tuotanto olisi onnistunut normaalityöajan puitteissa. Lisäksi painettu kirja koettiin osin hienoksi, mutta osin vaikeasti jaeltavaksi.

3.3.7 Tutkimussykliä hyöty koulutuksen päämäärien näkökulmasta.

”Arvioi eri tutkimussykliä onnistumista suhteessa kutukoulutuksen kehittämisen kannalta.”

Ensimmäinen sykli koettiin vähän ”pakkopullaksi”, mutta toisaalta se auttoi yhteisen termistön luomista. Toisen ja kolmannen tutkimussykliä hyödyt koettiin ilmeisinä:

”Tulevaisuusajattelun integroiminen opetukseen (hankkeen toinen vuosi) ja opsiin (hankkeen kolmas vuosi) olivat mielestäni ne kaikkein hyödyllisimmät koulutuksen kehittämisen kannalta. Siinä opetukseen integroitiin tutkimusaineistojen keräämisvaihe eli tulevaisuusverstaita äänitettiin ja aineistoja tutkittiin. Tärkeintä koulutuksen kehittämisen kannalta oli hankkeen tulos, jossa todettiin, että tuottaja voi olla proaktiivinen toiminnan kehittäjä. Toinen tärkeä tulos oli se, että tuottajalla nähtiin tulevaisuudessa olevan paljon useampia rooleja kuin nykyisin ajatellaankaan. Tuottaja toimii tulevaisuudessa kolmessa eri sfäärissä eikä vain taiteen, talouden ja yleisön välittäjäammattissa. Tällä on tärkeä vaikutus koulutuksen sisältöihin, toteutussuunnitteluun ja opiskelija-aineiden valikoimiseen.”

Toimijataustan takia dialogi emo-ammattikorkeakoulujen suuntaan koettiin toimivaksi. Toisaalta pettymys koulutuspaikkavähennyksen osalta heijastui myös tutkijaklubin näkemyksissä: ”Valtakunnallisen koulutuspolitiikan osalta on vielä vaikea sanoa, saimmeko mitään aikaiseksi. Ainakaan kevään aloituspaikkaratkaisussa se ei vielä positiivisessa mielessä näkynyt. Valitettavasti. Viestimme saaminen perille esimerkiksi

(19)

OKM:n tai TEM:n virkamiehille tai ministereille vaatii vielä työtä. Hanke tuotti joka tapauksessa työkaluja ja tietoa, josta tämän työn jatkamiseksi.”

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus vaatii vielä työtä hankkeen jälkeenkin. Tutkijaklubi kävi näistä kyselyn tuloksista keskustelua viimeisessä tutkijaklubin kokouksessa, ja keskustelun lomassa tuotettiin yhteistoiminnallisesti hankkeen lopettamisen kunniaksi juliste, jonka tarjoituksena oli suummata niitä tunteja ja saavutuksia, joita tutkijaklubilaiset kokivat hankkeen päättyessä.

4 Toiminnan jatkuvuus

Projektiin osallistuneet AMKt ovat olleet erittäin kiinnostuneita tulevaisuus -teemasta, ja sisällyttäneet sitä opetussuunnitelmiin ja sen myötä pysyväksi osaksi kulttuurituotannon koulutusta. Hankkeen arvioinnin on raportoinut projektipäällikkö/ tutkimusjohtaja ESR –raportoinnin yhteydessä. Siinä kuvaillaan hankkeen olennaisimmat tulokset tiivistetympin. Löydät sen wikistä xxxxxxxxxxxxxxxx. Lisäksi hankkessa on julkaistu loppuraportti:

http://tuottaja2020.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/katalysoi/12_suuntaviivoja_VA_LMIS.pdf. Muut julkaisut löytyy: tuottaja2020.metropolia.fi. Lisäksi wiki-ympäristöstä löytyy opettajille suunnattua pedagogista aineistoa, digitarinoita ja muuta hyödynnettäväksi tarkoitettua materiaalia.

Jo alusta asti huolellisesti valitun kumppanuusverkoston jäsenet ovat leivittäneet projektin aikana tuotettua tietoa ja pedagogista ajattelua omissa organisaatioissaan. Projektin puitteissa tehtiin aineistonkeruuta lukuisia tulevaisuuspajoja avulla. Osallistujien keskuudessa on herännyt kiinnostus systemaattisempaan tulevaisuustyöskentelyyn omissa organisaatioissa ja signaalien keräykseen. Jo projektin aikana on nähtävissä, miten tieto ja toimintamallit leviävät: esimerkiksi useissa opinnäytetyöissä käytetään projektissa kehiteltyjä pajamalleja metodisena tutkimusprosessin mallina kunkin opinnäytetyön tekijän omassa organisaatioissa/tilaajataholla. Projektin julkaisuihin viitataan jo nyt monipuolisesti ja niitä on käytetty mm. pakollisena pääsykoekirjana.